

**ZAMONAVIY TA'LIM STRATEGIYALARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**
Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2026-yil 30-aprel

**RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA GLOBALLASHUV SHAROITIDA
YOSHLAR IJTIMOIYLASHUVINING ZAMONAVIY MUAMMOLARI VA
RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI**

Azimova Dilafruz G'ayratovna

Qo'qon davlat universiteti stajyor-o'qituvchisi

Telefon raqam: +99890.859-10-77

Annotatsiya. *Mazkur maqolada globallashuv va raqamli transformatsiya sharoitida yoshlarning ijtimoiylashuv jarayoni chuqur tahlil qilinadi. Xususan, yoshlar ongida qadriyatlar tizimining o'zgarishi, ijtimoiy identitet muammolari, raqamli makonning psixologik va ijtimoiy ta'siri ilmiy asosda yoritiladi. Shuningdek, muallif tomonidan zamonaviy sharoitda yoshlarning sog'lom ijtimoiylashuvini ta'minlashga qaratilgan kompleks yondashuvlar taklif etiladi.*

Kalit so'zlar: *globallashuv, ijtimoiylashuv, yoshlar, raqamli muhit, identitet, qadriyatlar transformatsiyasi, media savodxonlik, ijtimoiy tarmoqlar*

Аннотация. *В статье проводится углубленный анализ процесса социализации молодежи в условиях глобализации и цифровой трансформации. Рассматриваются изменения системы ценностей, проблемы идентичности, влияние цифровой среды на психологическое и социальное развитие молодежи. Предлагаются комплексные подходы к обеспечению эффективной социализации.*

Ключевые слова: *глобализация, социализация, молодежь, цифровая среда, ценности, идентичность, медиа образование, социальные сети*

Hozirgi tobora rivojlanib kelayotgan zamonaviy dunyo taraqqiyotining asosiy xususiyatlaridan biri – bu globallashuv jarayonining keskin jadallashuvidir. Globallashuv nafaqat iqtisodiy yoki siyosiy tizimlarga, balki inson ongiga, uning qadriyatlariga va ijtimoiy xulq-atvoriga, ongiga ham chuqur ta'sir ko'rsatmoqda. Ayniqsa, yoshlar qatlamining ijtimoiylashuvi ushbu jarayonning eng faol va sezgir nuqtalaridan biri hisoblanadi. Yoshlar – bu jamiyatning kelajagi, tayanchi bo'lib, ularning qanday ijtimoiylashuvi jamiyatning ertangi rivojlanish yo'nalishini belgilaydi. Shu nuqtai nazardan qaraganda, globallashuv sharoitida yoshlarning ijtimoiylashuv jarayonini ilmiy o'rganish dolzarb ahamiyat kasb etadi.

An'anaviy ijtimoiylashuv modeli asosan oila, maktab va yaqin ijtimoiy muhit orqali amalga oshirilgan. Biroq hozirgi davrda ushbu model tubdan o'zgarib bormoqda. Endilikda yoshlar uchun asosiy ijtimoiylashuv agentlari sifatida internet, ijtimoiy tarmoqlar, global media platformalar faoliyat yuritmoqda. Natijada, ijtimoiylashuv quyidagi xususiyatlarga ega bo'lib bormoqda jumladan: chegarasiz axborot almashinuvi, tezkor qadriyatlar o'zgarishi, virtual va real identitetning aralashuvi, global madaniyatning ustuvorligi. Bu esa ijtimoiylashuvni yanada murakkab va ko'p qatlamli jarayonga aylantirmoqda.

**ZAMONAVIY TA'LIM STRATEGIYALARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**
Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2026-yil 30-aprel

Bugungi kunda texnologiyalar yoshlar hayotining ajralmas qismiga aylangan. Shu bois yoshlarning aksariyati kunining 402il qismini internetda o'tkazadi. Bu holat ularning fikrlash 402il a, dunyoqarashi va xulq-atvoriga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

Raqamli muhitning ijobiy jihatlari quyidagilardan iborat:

- bilim olish imkoniyatining kengayishi
- global tajribaga kirish
- o'zini namoyon qilish imkoniyati

Salbiy jihatlari esa quyidagilarda namoyon bo'ladi:

- yuzaki fikrlashning kuchayishi
- diqqatning parchalanishi
- ijtimoiy izolyatsiya
- virtual hayotga qaramlik

Ayniqsa, **“ideal hayot”** obrazlarining ijtimoiy tarmoqlarda ko'rsatilishi yoshlar orasida ruhiy bosimni kuchaytiradi.

Globalashuv jarayonida yoshlar ikki xil ta'sir ostida qolmoqda: milliy qadriyatlar va global madaniyat. Bu esa ko'pincha identitet (lotincha *identitas* — “o'xshashlik”, “bir xillik”) inqiroziga olib keladi.

Yoshlar quyidagi savollarga javob topishda qiynalmoqda:

- Men kimman?
- Qaysi qadriyatlarga tayanishim kerak?
- Qaysi madaniyat meni ifodalaydi?

Natijada, ayrim yoshlar o'z milliy ildizlaridan uzoqlashib, sun'iy yoki qarama-qarshi identitetlarni qabul qilmoqda.

Qadriyatlar tizimidagi o'zgarishlar bu globalashuv natijasida jamiyatda qadriyatlar tizimi sezilarli darajada o'zgarib bormoqda. Individualizm, erkinlik, shaxsiy manfaat kabi tushunchalar ustuvor ahamiyat kasb etmoqda.

Biroq bu holat ayrim salbiy oqibatlarga ham olib keladi:

- jamoaviylikning susayishi
- oilaviy qadriyatlarning zaiflashuvi
- ma'naviy bo'shliq

Shu sababli, zamonaviy jamiyatda qadriyatlar muvozanatini saqlash eng muhim vazifalardan biridir.

Globalashuv sharoitida yoshlar ijtimoiylashuvida quyidagi muammolar kuzatiladi:

1. Axborot ortiqligi – yoshlar kerakli va keraksiz axborotni ajratishda qiynaladi
2. Manipulyatsiya xavfi – noto'g'ri g'oyalar ta'siriga tushish ehtimoli oshadi
3. Real muloqotning kamayishi – insoniy munosabatlar zaiflashadi
4. Psixologik beqarorlik – stress, depressiya holatlari ko'payadi

Bu muammolar yoshlarning ijtimoiy moslashuvini qiyinlashtiradi.

**ZAMONAVIY TA'LIM STRATEGIYALARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**
Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2026-yil 30-aprel

Yoshlarning sogʻlom ijtimoiylashuvini taʼminlash uchun kompleks yondashuv zarur. Quyidagi yoʻnalishlar muhim hisoblanadi:

1. Taʼlim tizimi orqali:

- media savodxonlikni rivojlantirish
- tanqidiy fikrlashni shakllantirish
- interfaol metodlardan foydalanish

2. Oila orqali:

- farzand bilan ochiq muloqot
- qadriyatlar asosida tarbiya
- raqamli muhitni nazorat qilish

3. Jamiyat darajasida:

- yoshlarga milliy madaniyatni targʻib qilish
- yoshlar siyosatini kuchaytirish
- ijtimoiy loyihalarni rivojlantirish

Globalashuv va raqamli transformatsiya yoshlar ijtimoiylashuviga kuchli va koʻp qirrali taʼsir koʻrsatmoqda. Ushbu jarayonni toʻgʻri boshqarish jamiyat barqarorligi va taraqqiyoti uchun muhim ahamiyatga ega.

Yoshlarning ijtimoiylashuvi muvozanatli boʻlishi uchun milliy qadriyatlar va global imkoniyatlar uygʻunligini taʼminlash zarur. Bu esa taʼlim, 403 il ava jamiyatning uzviy hamkorligini talab etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar roʻyxati

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi Oʻzbekiston strategiyasi. – Toshkent: Oʻzbekiston, 2021. – 464 b.
2. Abdullayeva Q., Xasanboyeva O. Zamonaviy pedagogika. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2022. – 380 b.
3. Yoʻldoshev J.Gʻ., Usmonov S.A. Innovatsion oila va texnologiyalar. – Toshkent: Oʻqituvchi, 2021. – 300 b.
4. Xoliqov A. Tarbiya texnologiyalari va zamonaviy yondashuvlar. – Toshkent: Akademnashr, 2021. – 276 b.
5. Musurmonova O. Oila va zamonaviy tarbiya muammolari. – Toshkent: Fan, 2022. – 250 b.
6. Quronov M. Yoshlar siyosati va ijtimoiylashuv masalalari. – Toshkent: Maʼnaviyat, 2021. – 210 b.